

BESLUTSFÖRSLAG

Anna-Karin Ekman
Anna-Karin.Ekman@skane.se

Datum 2022-02-21
Ärendenummer 2022-POL000055

1 (4)

Projekt injektionsberoende

Ordförandens förslag

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden finansierar projekt injektionsberoende med 1 317 000 kronor för 2022.
2. Finansiering av projektet 2023 och framåt ska beaktas i budgetprocess för 2023.
3. Beslutet gäller under förutsättning att Psykiatri, habilitering och hjälpmedelsnämnden beslutar om genomförande av projektet.

Sammanfattning

I detta ärende har hälso- och sjukvårdsnämnden att ta ställning till finansiering av projekt injektionsberoende. Projektet innefattar framtagande och implementering av kliniska insatser. Projektet beräknas fortgå under 2 år.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2021-02-21
2. Beskrivning projekt injektionsberoende
3. Budget

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Bakgrund

Injektionsberoende är ett begrepp som på senare år kliniskt har uppmärksamats som ett signifikant problem hos personer som injicerar narkotika och som även börjat diskuteras inom forskningen.

Beteendet innebär att patienten – trots en strävan att i övrigt minska eller avsluta sitt intag av narkotika – har svårt att göra detta, p.g.a. en beroendeliknande craving (stark längtan, sug, tvång, varaktigt stresstillstånd, ”hunger”) efter att injicera och abstinensliknande upplevelser när man försöker låta bli eller är förhindrad att injicera. Konsekvenser av att injicera kan vara skador, bölder, sepsis och andra livshotande tillstånd eller allvarliga infektionssjukdomar som till exempl hepatitis C och HIV. Det finns också ett

samband mellan intag av narkotika genom injektion och överdosering med dödlig utgång.

Injektionsberoende kan vara en försvårande faktor i rehabiliteringsprocessen mot ett drogfritt liv och kan innebära att man kvarstannar i kriminella miljöer och beteende p.g.a att man är en aktör på den illegala drogmarknaden.

De psykologiska mekanismer som underblåser det fortsatta injicerandet handlar teoretiskt inte om drogen och det är omvitnat att craving, abstinens känslor och en eufori eller lättnadssupplevelse inträder vid injicerande oavsett vad injektionssprutan innehåller, d.v.s. även om den innehåller bara saltlösning eller rentav ingenting alls. Det är mer och mer väletablerat att beroendetillstånd inte behöver involvera en narkotikaklassad substans, alkohol eller tobak, utan att det kan röra sig om ett beteende som individen är beroende av och som inte är intag av en substans i sig, utan just ett beteende i likhet med beroende avseende spel om pengar eller dataspelande. Injektionsberoende är ett beteende som ses hos en viss andel av de patienter som besöker sprutbytes- eller LARO-mottagningar.

Projektet integrerar klinik och samarbete mellan psykiatri och somatik. Forskningsstudie pågår parallellt med den kliniska insatsen. Projektet inleds med en kartläggning av omfattningen av injektionsberoende i en population av kliniska patienter med beroendesjukdom. Kartläggningen görs genom ett frågeformulär riktat till personer som deltar i Sprutbytesverksamhet i Region Skåne, som går i LARO-behandling på Region Skånes mottagningar i egen regi i Malmö och Trelleborg, eller som behandlas vid Avdelningen för opioidberoende.

Personer som i sina svar på frågeformuläret uppvisar indikation på problematiskt injicerande kommer att erbjudas en psykologisk intervention i syfte att minska injektionsberoendet. I första hand erbjuds en kortare psykologisk behandlingsinsats utifrån Motivational Enhancement Therapy, MET, dock kan även andra psykologiska behandlingsinsatser, ex Psykodynamisk terapi, PDT eller Kognitiv beteendeterapi, KBT erbjudas utifrån individuell bedömning av patientens behov. I slutet av behandlingen intervjuas patienterna om sin erfarenhet av densamma och dessa patienter kommer också att erbjudas djupintervjuer för att närmare utforska detta beteende. Behandlingsinsatserna ska erbjudas av kuratorer på sprutbytena respektive av befintlig personal på LARO.

De resultat som kommer fram i projektet ska spridas regionalt. Den metod som tas fram för arbete med injektionsberoende ska ges stöd för regional implementering.

Syfte

- Att kartlägga omfattningen av injektionsberoende
- Att erbjuda en psykologisk intervention för att minska injektionsberoende

- Att genomföra djupintervjuer för att närmare utforska beteendet injektionsberoende
- Att öka samarbete mellan psykiatri och somatik för att bättre möta behov i patientgruppen
- Ökad följsamhet i ex LARO-behandling
- Att underlätta för patienter att bli eller förbli drogfria
- Spridning regionalt av den kunskap som inhämtats under projektet
- Att förhindra ett fortsatt injektionsbeteende förväntas ha hälsovinster på både kort och lång sikt.

Projektansvarig: Förvaltning Psykiatri, habilitering och hjälpmedel, VO Vuxenpsykiatri Malmö-Trelleborg, Beroendecentrum Malmö.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Hälso- och sjukvårdsnämnden avsätter totalt 4 013 000 kronor under åren 2022 - 2024 till projekt injektionsberoende. Finansiering är fördelat med 1 317 000 kronor under 2022, 2 013 000 kronor under 2023 och 683 000 kronor under 2024. Finansiering sker med medel inom hälso- och sjukvårdsnämndens internbudget övrig hälso- och sjukvård till Psykiatri- habilitering och hjälpmedelsnämnden.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjurist har inte bedömts nödvändig.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan/MBL-förhandling i ärendet slutförs på regional nivå.

Uppföljning

Projektet följs kontinuerligt upp och rapporteras till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Gilbert Tribo
Ordförande

Pia Lundbom
Hälso- och sjukvårdsdirektör